

EUAA

tiesisko publikāciju katalogs

Uzziņu materiāls tiesu un tribunālu
locekļiem

Manuskripts pabeigts 2025. gada martā.

Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra (EUAA) un personas, kuras rīkojas EUAA vārdā, neatbild par šajā publikācijā iekļautās informācijas izmantošanu.

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2025

Print	ISBN 978-92-9410-822-7	doi:10.2847/4598873	BZ-01-24-012-LV-C
PDF	ISBN 978-92-9410-821-0	doi:10.2847/1731375	BZ-01-24-012-LV-N

© Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra (EUAA), 2025

Vāka attēls, *seb_ra* © iStock 2023

Pārpublicēšanas gadījumā atsauce uz avotu ir obligāta.

Lai varētu izmantot vai reproducēt fotoattēlus vai citus materiālus, uz ko EUAA nav autortiesību, atļauja jāprasa tieši autortiesību īpašniekam.

***EUAA* tiesisko publikāciju katalogs**

Uzziņu materiāls tiesu un tribunālu locekļiem

2025

SATURA RĀDĪTĀJS

Priekšvārds

PAMATTĒMAS

Kvalificēšana starptautiskajai aizsardzībai (Direktīva 2011/95/ES)

Pierādījumu un ticamības izvērtējums kopējās Eiropas
patvēruma sistēmas kontekstā – otrais izdevums

Patvēruma procedūras un *neizraidīšanas princips*

HORIZONTĀLĀS TĒMAS

Vispārīga informācija par kopējo Eiropas
patvēruma sistēmu tiesām

Praktiski norādījumi tiesām par izcelsmes valsts informāciju
Neaizsargātība starptautiskās aizsardzības pieteikumu kontekstā

EKSPERTU TĒMAS

Izslēgšana: Kvalifikācijas direktīvas (2011/95/ES)

12. un 17. pants – otrais izdevums

Starptautiskās aizsardzības izbeigšana – otrais izdevums

Tādu personu aizturēšana, kuras lūdz starptautisko
aizsardzību, kopējās Eiropas patvēruma sistēmas kontekstā

Starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju
uzņemšana (Uzņemšanas apstākļu Direktīva 2013/33/ES)

6

9

12

16

PAPILDRĪKI

Praktiski rīki un rokasgrāmatas patvēruma jomā praktizējošiem darbiniekiem

Rīks personu ar īpašām vajadzībām identificēšanai (*IPSN*)

Rīks uzņemšanas apstākļu izvērtēšanai (*ARC*)

Īpašo vajadzību un neaizsargātības novērtēšanas rīks

***EUAA* judikatūras datubāze**

Valstu norādījumi

Izcelsmes valsts informācija (IVI)

Kontaktinformācija

PRIEKŠVĀRDS

Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra (*EUAA*, agrāk *EASO*) ⁽¹⁾ atbalsta Eiropas Savienības dalībvalstis un asociētās valstis (Norvēģiju, Šveici un Islandi) saskaņā ar savām pilnvarām ⁽²⁾, pastāvīgi uzlabojot to patvēruma procedūru un uzņemšanas sistēmu kvalitāti, taisnīgumu un efektivitāti. Ar galīgo mērķi panākt konvergenci kopējās Eiropas patvēruma sistēmas (KEPS), tostarp jaunā Migrācijas un patvēruma pakta īstenošanā, *EUAA* izstrādā publikāciju un rīku sēriju, lai palīdzētu uzlabot starptautiskās aizsardzības jomā strādājošo patvēruma jomas speciālistu zināšanas un tehniskās prasmes.

Šajā saistībā *EUAA* atbalsta tiesas publikāciju sērijas izstrādi, kas ir īpaši paredzētas to tiesu un tribunālu locekļu vajadzībām, kuri izskata starptautiskās aizsardzības lietas ES+ valstīs. Šie uzziņu materiāli sniedz pilnīgu pārskatu par patvēruma *acquis*. Lai nodrošinātu tiesu neatkarības principa integritāti, *EUAA* tiesas publikācijas izstrādā un izdod redakcijas grupa, kuras sastāvā ir tiesneši vai nesen pensionējušies tiesneši un tribunālu locekļi ar plašu pieredzi un zināšanām starptautiskās aizsardzības tiesību jomā.

EUAA ir izstrādājusi savus specializētos tiesu uzziņas materiālus ciešā sadarbībā ar *EUAA* tiesu un tribunālu tīklu. Tajā ietilpst pārstāvji no dalībvalstīm un asociētajām valstīm (Norvēģijas, Šveices un Islandes), kā arī vadošās Eiropas juridiskās apmācības iestādes, tiesnešu asociācijas, Eiropas Savienības Tiesa (EST), Eiropas Cilvēktiesību tiesa (ECT), Apvienoto Nāciju Organizācijas Augstā komisāra bēgļu jautājumos birojs (*UNHCR*) un citi attiecīgie dalībnieki.

EUAA juridiskās publikācijas veido pamatu *EUAA* juridisko semināru un citu tiesisku pasākumu izstrādei, ko organizē *EUAA* un kas īpaši pielāgoti tiesu un tribunālu locekļiem no ES un ārpus tās. Lai iegūtu pārskatu par *EUAA* juridiskajiem semināriem, skatiet [specializēto katalogu](#).

⁽¹⁾ Eiropas Patvēruma atbalsta birojs (*EASO*) 2022. gada 19. janvārī tika pārveidots par Eiropas Savienības Patvēruma aģentūru (*EUAA*). Visas atsauces uz *EASO*, *EASO* produktiem un struktūrām jāsaprot kā atsauces uz *EUAA*.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/2303 (2021. gada 15. decembris) par Eiropas Savienības Patvēruma aģentūru un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 439/2010.

Katrā EUAA tiesas publikācijā ir aplūkota kādu no KEPS pamatā esošajām tēmām, un tā ietver:

- **tiesu analīzes** vai **praktiskās judikatūras rokasgrāmatas**, kas ietver KEPS tiesību normu analīzi, kas izskatītas, izmantojot divu vadošo Eiropas tiesu un ES+ valstu tiesu praksi un judikatūru;
- **vadlīnijas pasniedzējiem tiesās**, kas paredzētas, lai palīdzētu tiesu pasniedzējiem izstrādāt un sniegt apmācību par visiem juridiskajiem un procesuālajiem jautājumiem, uz kuriem attiecas KEPS, konsekventi un saskaņoti izmantojot attiecīgo juridisko analīzi. Tās ir izstrādātas ar pieredzējušu tiesu ekspertu atbalstu un sniedz informāciju par apmācības metodēm un metodiku. Tās ietver arī ieteicamās gadījumu izpētes un vingrinājumus par dažādiem KEPS tematiem, ko papildina diskusijas piezīmes didaktiskiem mērķiem.

Lai saglabātu savu aktualitāti tiesu un tribunālu locekļiem visā ES+, EUAA tiesas publikācijas tiek regulāri atjauninātas.

EUAA tiesu analīzes un praktiskās judikatūras rokasgrāmatas ir publiski pieejamas. Lai gan sākotnēji izstrādātas angļu valodā, tās ir tulkotas vairāk nekā 11 valodās. Tās ir pieejamas lejupielādei [EUAA tīmekļa vietnē](#), kur ir iespējams izvēlēties vēlamo valodas versiju ⁽³⁾. Tās ir pieejamas arī drukātā formātā pēc pieprasījuma, kas jānosūta uz e-pasta adresi judicialsupport@euaa.europa.eu.

Piekluve EUAA vadlīnijām pasniedzējiem tiesās ir paredzēta tikai pasniedzējiem tiesās, kuri tās var pieprasīt, nosūtot pieprasījumu uz e-pasta adresi judicialsupport@euaa.europa.eu, norādot plānoto didaktisko izmantošanu. Vadlīnijas pasniedzējiem tiesās ir pieejamas tikai angļu valodā – vai nu digitālā, vai papīra formātā.

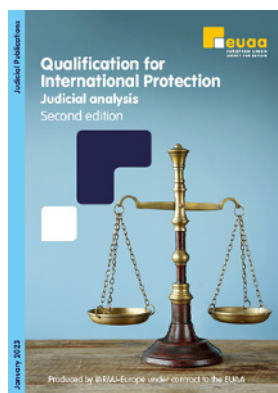
Šajā katalogā ir sniegts pārskats par esošajām EUAA tiesas publikācijām, kas sagrupētas atbilstoši to tematiskajam, horizontālajam vai ekspertu raksturam. Kataloga beigās ir sniegta atsauce uz papildu instrumentiem, ko sākotnēji iecerējusi un izstrādājusi EUAA, lai apmierinātu valstu patvēruma vai uzņemšanas iestāžu vajadzības. Tomēr tās varētu izrādīties noderīgas arī tiesu un tribunālu locekļu darbam, ciktāl tās bija izstrādātas, lai risinātu horizontālus jautājumus un palīdzētu veicināt patvēruma prakses konvergenci visās ES dalībvalstīs un asociētajās valstīs (Norvēģijā, Šveicē un Islandē).

⁽³⁾ Atverot publikāciju pārlūkprogrammā, ir iespējams pārbaudīt konkrētās publikācijas pieejamās valodas, noklikšķinot uz nolaižamās izvēlnes labajā pusē.

PAMATTĒMAS

Kvalificēšana starptautiskajai aizsardzībai (Direktīva 2011/95/ES)

Šī juridiskā analīze galvenokārt paredzēta ES dalībvalstu tiesu un tribunālu locekļiem, kuru uzdevums ir starptautiskās aizsardzības piemērošanas lēmumu pārsūdzības procesi vai šo lēmumu pārskatīšana. Tā attiecas uz kvalificēšanos bēgļa statusam un alternatīvajai aizsardzībai saskaņā ar Kvalifikācijas direktīvu (pārstrādātā redakcija).

MĒRĶGRUPA

Tiesu un tribunālu locekļi

To papildina divas vadlīnijas pasniedzējiem tiesās.

PUBLICĒŠANAS DATUMS ISBN

2023. gada janvāris ISBN 978-92-9485-199-4

PASŪTĪT BEZMAKSAS EKSEMLĀRU

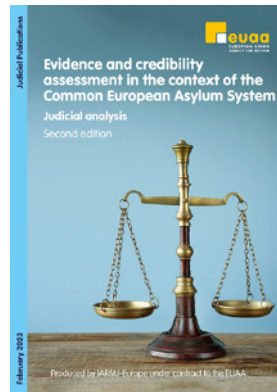
judicialsupport@euagg.europa.eu

APSKATĪET PIEEJAMĀS VALODU VERSIJAS UN LEJUPIELĀDĒJIET SAVU KOPIJU.

<https://euagg.europa.eu/publications/judicial-analysis-qualification-international-protection-second-edition>

Pierādījumu un ticamības izvērtējums kopējās Eiropas patvēruma sistēmas kontekstā – otrais izdevums

Šī juridiskā analīze sniedz pārskatu par ES tiesisko regulējumu un judikatūru, kas attiecas uz pierādījumu un ticamības novērtējumu. Tajā ir arī pieejams daudznozaru faktoru apraksts, kuri jāņem vērā, novērtējot pierādījumus un ticamību ar patvēruma pieprasījumiem saistītās lietās.

MĒRĶGRUPA

Tiesu un tribunālu locekļi

To papildina vadlīnijas
pasniedzējiem tiesās.

PUBLICĒŠANAS DATUMS ISBN

2023. gada februāris ISBN 978-92-9400-743-8

PASŪTĪT BEZMAKSAS EKSEMLĀRU

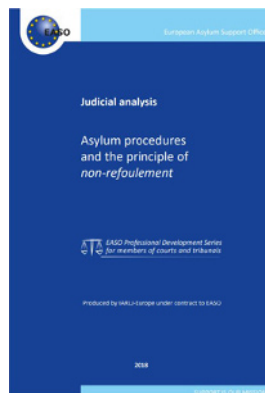
judicialsupport@euaa.europa.eu

APSKATĪET PIEEJAMĀS VALODU VERSIJAS UN LEJUPIELĀDĒJIET SAVU KOPIJU

<https://euaa.europa.eu/publications/judicial-analysis-evidence-and-credibility-context-common-european-asylum-system>

Patvēruma procedūras un *neizraidīšanas princips*

Šajā juridiskajā analizē ir izklāstīti patvēruma procedūru direktīvas (pārstrādātā redakcija) noteikumi, kā arī direktīvas interpretācijas noteikumi, ņemot vērā attiecīgo ES tiesisko regulējumu un judikatūru. Konkrētā tā ietver to noteikumu pārbaudi, kas reglamentē piekļuvi patvēruma procedūrām un pārsūtīšanas lēmumu pārsūdzēšanu saistībā ar tās dalībvalsts noteikšanu, kura ir atbildīga par pieteikuma izskatīšanu, saskaņā ar Dublinas III regulu. Turklāt tajā izklāstīts tiesiskais regulējums, kas paredz *neizraidīšanas principu*, aizsardzības pasākumus un procesuālās garantijas, tostarp tiesības palikt un tiesības uz efektīvu tiesisko aizsardzību. Tajā ir arī izklāstīta Atgriešanas direktīvas (Direktīva 2008/115/EK) darbības joma un nozīme patvēruma procedūrās.

MĒRĶGRUPA

Tiesu un tribunālu locekļi

To papildina vadlīnijas
pasniedzējiem tiesās.

PUBLICĒŠANAS DATUMS

2018

ISBN

ISBN 978-92-9400-743-8

PASŪTĪT BEZMAKSAS EKSEMLĀRU

judicialsupport@euaa.europa.eu

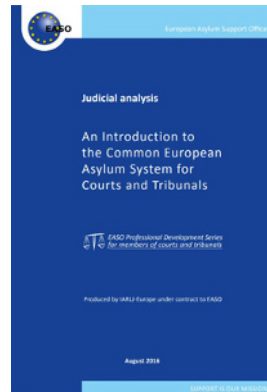
APSKATIET PIEEJAMĀS VALODU VERSIJAS UN LEJUPIELĀDĒJIET SAVU KOPIJU

<https://euaa.europa.eu/publications/judicial-analysis-asylum-procedures-and-principle-non-refoulement>

HORIZONTĀLĀS TĒMAS

Vispārīga informācija par kopējo Eiropas patvēruma sistēmu tiesām

Šajā juridiskajā analizē ir ietverta vispārīga informācija par KEPS, kas palīdz tiesu locekļiem pildīt savus uzdevumus un pienākumus tās īstenošanā. Šī juridiskā analīze sniedz pārskatu par KEPS juridisko pamatu, tostarp īsu informāciju par tās izveidi un likumdošanas instrumentiem, kas to veido. Tajā ir arī izklāstīta pareizā pieeja KEPS tiesību aktu noteikumu interpretācijai attiecīgā ES tiesiskā regulējuma kontekstā, tostarp kārtība, kādā vērsties EST, lai saņemtu interpretējošu nolēmumu.

MĒRĶGRUPA

Tiesu un tribunālu locekļi

To papildina vadlīnijas pasniedzējiem tiesās.

PUBLICĒŠANAS DATUMS ISBN

2016. gada augusts ISBN 978-92-9243-863-0

PASŪTĪT BEZMAKSAS EKSEMLĀRU

judicialsupport@euaa.europa.eu

APSKATĪET PIEEJAMĀS VALODU VERSIJAS UN LEJUPIELĀDĒJIET SAVU KOPIJU

<https://euaa.europa.eu/publications/judicial-analysis-introduction-common-european-asylum-system>

Praktiski norādījumi tiesām par izcelsmes valsts informāciju

Tiesu un tribunālu locekļiem ir pieejams ārkārtīgi liels informācijas apjoms. Praktiskajos norādījumos tiesām ir sniegta vispārīga informācija par izcelsmes valsts informācijas (IVI) izmantošanu starptautiskās aizsardzības lietu izspriešanā. Tajā ir sniegti norādījumi, lai nodrošinātu, ka IVI izmantošana lēmumu pieņemšanā atbilst vienotajiem kritērijiem attiecībā uz kvalificēšanu starptautiskās aizsardzības saņemšanai, kas noteikti Kvalifikācijas direktīvā (pārstrādāta redakcija), un taisnīguma un efektivitātes prasībām, kas paredzētas Patvēruma procedūru direktīvā (PPD (pārstrādātā redakcija)).

MĒRĶGRUPA

**Tiesu un tribunālu
locekļi**

PUBLICĒŠANAS DATUMS

2018

ISBN

ISBN 978-92-9494-748-2

PASŪTĪT BEZMAKSAS EKSEMPĻĀRU

judicialsupport@euaa.europa.eu

APSKATĪET PIEEJAMĀS VALODU VERSIJAS UN LEJUPIELĀDĒJIET SAVU KOPIJU

<https://euaa.europa.eu/publications/judicial-practical-guide-country-origin-information>

Neaizsargātība starptautiskās aizsardzības pieteikumu kontekstā

Šīs juridiskās analīzes mērķis ir palīdzēt tiesu un tribunālu locekļiem identificēt un novērtēt neaizsargātu starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju īpašās procesuālās un uzņemšanas vajadzības. Tajā sniegta neaizsargātības jēdziena definīcija starptautisko aizsardzības tiesību kontekstā, kā arī sniegts ieskats par konkrētām neaizsargāto personu kategorijām. Turklāt tajā iekļauts pārskats par uzņemšanas nosacījumiem un procesuālajām garantijām, kas neaizsargātiem pieteikuma iesniedzējiem pienākas saskaņā ar ES starptautiskās aizsardzības tiesību aktiem, īpašu uzmanību pievēršot tiesu un tribunālu lomai.

MĒRĶGRUPA

Tiesu un tribunālu locekļi

To papildina vadlīnijas pasniedzējiem tiesās.

PUBLICĒŠANAS DATUMS ISBN

2021

ISBN 978-92-9476-638-0

PASŪTĪT BEZMAKSAS EKSEMLĀRU

judicialsupport@euaa.europa.eu

APSKATĪET PIEEJAMĀS VALODU VERSIJAS UN LEJUPIELĀDĒJIET SAVU KOPIJU

<https://euaa.europa.eu/publications/judicial-analysis-vulnerability>

EKSPERTU TĒMAS

Izslēgšana: Kvalifikācijas direktīvas (2011/95/ES) 12. un 17. pants – otrais izdevums

Šī juridiskā analīze galvenokārt ir paredzēta, lai tiesu un tribunālu locekļiem sniegtu praktiskus norādījumus par to, kā interpretēt un piemērot noteikumus attiecībā uz izslēgšanu no to personu loka, kam piešķirts bēgļa statuss, un noteikumus attiecībā uz izslēgšanu no to personu loka, kam piešķirts alternatīvās aizsardzības statuss, kas attiecīgi noteikti Kvalifikācijas direktīvas 12. un 17. pantā (KD (pārstrādātā redakcija)). Šīs juridiskās analīzes aplūkošana var būt svarīga arī, izskatot lietas par bēgļa statusa vai alternatīvās aizsardzības statusa atcelšanu, izbeigšanu vai atteikumu to pagarināt (attiecīgi KD (pārstrādātās versijas) 14. panta 3. punkta a) apakšpunkts un 19. panta 3. punkta a) apakšpunkts).

MĒRĶGRUPA

Tiesu un tribunālu locekļi

To papildina vadlīnijas
pasniedzējiem tiesās.

PUBLICĒŠANAS DATUMS ISBN

2020

ISBN 978-92-9476-638-0

PASŪTĪT BEZMAKSAS EKSEMPĻĀRU

judicialsupport@euaa.europa.eu

APSKATĪET PIEEJAMĀS VALODU VERSIJAS UN LEJUPIELĀDĒJIET SAVU KOPIJU

<https://euaa.europa.eu/publications/judicial-analysis-exclusion-2nd-edition>

Starptautiskās aizsardzības izbeigšana – otrais izdevums

Šajā juridiskajā analizē ir izklāstīts tiesiskais regulējums un attiecīgā judikatūra, kas attiecas uz starptautiskās aizsardzības izbeigšanu. Tajā sniegti norādījumi par bēgļa statusa un alternatīvās aizsardzības statusa izbeigšanu un izklāstīti attiecīgie procesuālie jautājumi, kas attiecas uz piemērojamo slogu un pierādīšanas standartu. Tajā ietverts tiesu prakses apkopojums, kurā iekļauta EST judikatūra, kā arī attiecīgie valstu noteikumi.

MĒRĶGRUPA

Tiesu un tribunālu locekļi

To papildina vadlīnijas
pasniedzējiem tiesās.

PUBLICĒŠANAS DATUMS ISBN

2021

ISBN 978-92-9476-638-0

PASŪTĪT BEZMAKSAS EKSEMPĻĀRU

judicialsupport@euaa.europa.eu

APSKATIET PIEEJAMĀS VALODU VERSIJAS UN LEJUPIELĀDĒJIET SAVU KOPIJU

<https://euaa.europa.eu/publications/judicial-analysis-ending-international-protection-update>

Tādu personu aizturēšana, kuras lūdz starptautisko aizsardzību, kopējās Eiropas patvēruma sistēmas kontekstā

Analīzē ir izklāstīts juridiskais pamats administratīvās aizturēšanas izmantošanai KEPS ietvaros un citu aizturēšanas veidu izmantošanai, kā arī aizturēšanas alternatīvas, ilgums, apstākļi, aizturēšanas vietas personām, kuras pieder neaizsargātai grupai, un pierādīšanas pienākums. Analīzei ir pievienoti papildinājumi, tostarp attiecīgās tiesību aktu prasības un “lēmumu pieņemšanas koks”.

MĒRĶGRUPA

Tiesu un tribunālu locekļi

To papildina vadlīnijas pasniedzējiem tiesās.

PUBLICĒŠANAS DATUMS

2019

ISBN

ISBN 978-92-9476-038-8

PASŪTĪT BEZMAKSAS EKSEMLĀRU

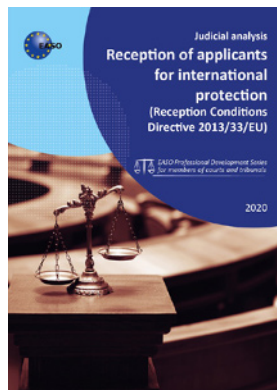
judicialsupport@euaa.europa.eu

APSKATĪET PIEEJAMĀS VALODU VERSIJAS UN LEJUPIELĀDĒJIET SAVU KOPIJU

<https://euaa.europa.eu/publications/judicial-analysis-detention-applicants-international-protection>

Starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju uzņemšana (Uzņemšanas apstākļu Direktīva 2013/33/ES)

Šajā juridiskajā analizē ir sniegts visaptverošs pārskats par Uzņemšanas nosacījumu direktīvu (UND (pārstrādātā redakcija)) plašākā starptautiskās aizsardzības tiesību aktu kontekstā. Tajā izklāstīti noteikumi, kas saistīti ar neaizsargāto pieteikuma iesniedzēju īpašo uzņemšanas vajadzību novērtēšanu, materiālo un nemateriālo uzņemšanas nosacījumu elementi, kā arī izklāstīti īpašie noteikumi par uzņemšanas nosacījumu samazināšanu vai atcelšanu. Turklāt tajā ir sniegta visaptveroša pieeja pārsūdzību analīzei attiecībā uz lēmumiem, kas pieņemti saistībā ar tiesībām uz uzņemšanu, kā arī izskatīta ES Tiesas judikatūra par uzņemšanas tematu.

MĒRĶGRUPA

Tiesu un tribunālu locekļi

To papildina vadlīnijas
pasniedzējiem tiesās.

PUBLICĒŠANAS DATUMS ISBN

2020

ISBN 978-92-9476-497-3

PASŪTĪT BEZMAKSAS EKSEMLĀRU

judicialsupport@euaa.europa.eu

APSKATĪET PIEEJAMĀS VALODU VERSIJAS UN LEJUPIELĀDĒJIET SAVU KOPIJU

<https://euaa.europa.eu/publications/judicial-analysis-reception>

PAPILDRĪKI

Praktiski rīki un rokasgrāmatas patvēruma jomā praktizējošiem darbiniekiem

EUAA praktiskie rīki un rokasgrāmatas ir izstrādāti, pamatojoties uz dalībvalstu zināšanām un analīzi, kas apkopota un kopīgota īpašu tematisko tīklu ietvaros par galvenajām patvēruma jomām. Šīs galvenās jomas ietver piekļuvi patvēruma procedūrai, informācijas sniegšanu, Dublīnas procedūru, pieteikuma izskatīšanu, uzņemšanu un pieteikuma iesniedzējus ar īpašām vajadzībām. Šos rīkus ir izveidojuši dalībvalstu eksperti, cieši sadarbojoties un apmainoties ar informāciju tematiskajos tīklos vai kvalitātes matricas procesa ietvaros ⁽⁴⁾. Turklāt šo rīku izstrādē vērtīgu ieguldījumu ir devusi Eiropas Komisija, Apvienoto Nāciju Organizācijas Augstā komisāra bēgļu jautājumos birojs (*UNHCR*) un citas iesaistītās organizācijas, kurām tiek lūgts padoms atkarībā no rīka temata un rakstura.

Šo rīku mērķis ir sniegt praktisku atbalstu dalībvalstu iestādēm, piemēram, valsts patvēruma un migrācijas iestādēm, kā arī reģionāliem vai vietējiem dienestiem un jebkurai personālam, kas tieši kontaktējas ar starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējiem.

Šie rīki pārvērš juridiskos pienākumus, standartus un labu praksi kopīgi pieņemtos norādījumos dažādos lietotājiem draudzīgos formātos, tostarp kontrolesarakstos, kabatas formāta grāmatiņās, plakātos un interaktīvos tīmekļa rīkos.

Pilnīgs pārskats par praktiskajiem rīkiem un rokasgrāmatām patvēruma speciālistiem ir sniegts [praktisko rokasgrāmatu un rīku katalogā](#).

⁽⁴⁾ Process, kurā *EUAA* mērķis ir visaptveroši kartēt praksi visās ES+ valstīs, īstenojot vienotā tiesiskā regulējuma galvenos tematiskos elementus, un apzināt labas prakses piemērus un attiecīgos instrumentus, projektus un jau esošas iniciatīvas. Sīkāku informāciju skatiet: <https://www.euaa.europa.eu/asylum-knowledge/asylum-processes>.

Starp šiem instrumentiem, kas īpaši varētu būt noderīgi tiesu un tribunālu locekļiem, ir šādi:

Rīks personu ar īpašām vajadzībām identificēšanai (IPSN)

IPSN rīks ir interaktīvs tiešsaistes risinājums, kas ļauj lietotājam identificēt iespējamās īpašās vajadzības patvēruma procedūras un uzņemšanas kontekstā.

Ar to var identificēt 14 dažādas kategorijas: bērni ar pavadoni un nepavadīti bērni, personas ar invaliditāti, veci cilvēki, grūtnieces, vientuļie vecāki ar nepilngadīgiem bērniem, cilvēku tirdzniecībā cietušie, personas ar nopietnām slimībām, personas ar garīgās veselības traucējumiem, personas, kuras pārcietušas spīdzināšanu, izvarošanu vai cita veida smagu psiholoģisku, fizisku vai seksuālu vardarbību, lesbietes, geji, biseksuāļi un cilvēki, kuriem ir īpašas ar dzimumu saistītas vajadzības.

Rīks iesaka īpašas garantijas, koncentrējoties uz pieciem aspektiem:

- pirmais kontakts – pieteikuma sagatavošana;
- uzņemšanas atbalsts;
- pieteikuma iesniegšana;
- personiskā intervija;
- pirmās instances patvēruma procedūras beigas.

Pamatojoties uz lietotāja veiktajām izvēlēm, rīks ģenerē pārskatu, ko pirms saglabāšanas un/vai izdrukāšanas var papildus individualizēt ar atsaucē numuru un attiecīgām piezīmēm.

Šis rīks ir pieejams EUAA tīmekļa vietnē šajā [saitē](#).

Rīks uzņemšanas apstākļu izvērtēšanai (ARC)

Šis IT rīks ir praktisks risinājums ES+ valstīm, jo tas iestādēm dod iespēju valsts līmenī veikt uzņemšanas nosacījumu pašnovērtējumus. Tā pamatā ir kopējie uzņemšanas standarti un rādītāji, kas aprakstīti divos EUAA uzņemšanas jomas norādījumu dokumentos, kas bija publicēti 2016. gadā (vispārējie) un 2018. gadā (attiecībā uz nepavadītiem bērniem).

Rīks ir pieejams gan kā lietotne, gan kā bezsaistes programmatūra un dod iespēju ES+ valstīm vākt, apstrādāt un kopīgot datus par uzņemšanas telpu darbības rezultātiem.

Rīkam ir citu starpā šādas tehniskās pamatfunkcionalitātes:

- katra attiecīgā rādītāja vērtējums un izvēles rūtiņa, kā arī padomi un pamācoši piemēri;
- pārskata sagatavošana, kurā ietilpst statistikas dati, diagrammas un komentāri par standartu un rādītāju izpildi;
- balss atpazīšana (angļu valodā) ērtai komentāru ierakstīšanai vērtēšanas laikā.

Ir pieejams arī papildu saturs:

- darbības padomi attiecībā uz rādītājiem un praktiski piemēri par to, kā vērtēt konkrēto rādītāju;
- novērtēšanas metodoloģija, tostarp līdzdalības pieeja un rezidentu atsauksmes (paredzēts izstrādāt līdz rīka izstrādes pabeigšanai);
- kvalitatīvās un kvantitatīvās ziņošanas formāts.

Šis rīks ir pieejams EUAA tīmekļa vietnē šajā [saitē](#).

Īpašo vajadzību un neaizsargātības novērtēšanas rīks

Šis rīks palīdz attiecīgajām dalībvalstu iestādēm novērtēt pieteikumu iesniedzēju īpašās vajadzības un noteikt savlaicīgas darbības uzsākšanas un patvēruma procesā. Tas sniedz vienotu izpratni un pakāpeniskus norādījumus par to, kā novērtēt īpašās vajadzības.

Rīks piedāvā rūpīgi sagatavotu anketu septiņās tematiskās sadaļās un lietu analīzes rokasgrāmatu īpašo vajadzību novērtēšanai atsevišķās lietās un ar tām saistītajos lēmumos.

Šo rīku var izmantot gan papīra formātā, gan elektroniski un tas ir neatņemama neaizsargātības rīku kopuma sastāvdaļa, kas ietver personu ar īpašām vajadzībām identificēšanas rīku un nosūtīšanas rīku kopumu.

Šis rīks ir pieejams EUAA tīmekļa vietnē šajā [saitē](#).

EUAA judikatūras datubāze

EUAA judikatūras datubāze ir publiski pieejama tiešsaistes platforma, kas izveidota ar mērķi:

- nodrošināt unikālu savlaicīgas un precīzas informācijas avotu par jaunu judikatūru patvēruma jomā, ko izdevušas valstu un starptautiskās tiesas (aptverot gan Eiropas Savienības Tiesu, gan Eiropas Cilvēktiesību tiesu);
- pārvaldīt un glabāt informāciju, kas saistīta ar judikatūru attiecībā uz kopējās Eiropas patvēruma sistēmas (KEPS) īstenošanu valstu un Eiropas līmenī.

EUAA judikatūras datubāze nodrošina kopīgu atsauces punktu visai Eiropas un valstu informācijai par patvēruma jautājumiem, nodrošinot pieejas un avota datu konsekvensi, kā arī nodrošinot juridisku ekvivalentu [Informācijas un dokumentācijas sistēmai](#) (IDS) un statistikas datu vākšanai [Agrīnās brīdināšanas un gatavības sistēmā](#) (EPS).

Datubāze ir pieejama *EUAA* tīmekļa vietnē šajā [saitē](#).

Valstu norādījumi

Darbs pie *EUAA* valsts norādījumu (KAD) darbs turpinās kopš 2016. gada, taču ar [EUAA regulu](#) tas ieguva jaunu nozīmi. Valsts norādījumu dokumenti atspoguļo dalībvalstu kopīgo novērtējumu par situāciju galvenajās pieteikuma iesniedzēju izcelsmes valstīs saistībā ar iespējamajām starptautiskās aizsardzības vajadzībām, kas izriet no situācijas attiecīgajā valstī. Tos izstrādā *EUAA* kopā ar ES+ valstu augstākā līmeņa politikas ierēdņu tīklu.

Saskaņā ar [EUAA regulas 11. pantu](#) dalībvalstīm ir pienākums ņemt vērā dokumentus, izskatot starptautiskās aizsardzības pieteikumus, neskarot to kompetenci pieņemt lēmumus par individuāliem starptautiskās aizsardzības pieteikumiem. Tādējādi valstu norādījumi ir neaizstājams instruments, lai panāktu jēgpilnu konvergenci KEPS īstenošanā.

Valsts norādījumi
Konverģences veicināšana un palīdzība lēmumu pieņemējiem

- Kopīgs novērtējums**
Norādījumu veido ekspertu un ekspertu grupu pētījums ar *EUAA* atbalstu un Eiropas Komisijas un OHRF palīdzību. Norādījumi *EUAA* veido.
- Visaptveroša analīze un norādījumi par atbilstību starptautiskajai aizsardzībai**
Pamatojoties uz Eiropas Komisijas, Komisijas dienestu, palīdzību un regulāriem norādījumiem.
- Pamatojoties uz kopējo TVI, bet VN + TVI**
Pamatojoties uz kopējo TVI, bet VN + TVI. Izmanto arī kopā ar VN, lai izvērtētu konverģences pamatā.
- Pienākums ņemt vērā**
Izmanto norādījumus, lai pieņemtu lēmumus, ņemot vērā norādījumus, kas izriet no *EUAA* regulas 11. panta.

Neaizstāj individuālo novērtējumu.

Valstu norādījumu dokumenti ietver padziļinātu analīzi un īsas instrukcijas. Tās ir balstītas uz jaunāko informāciju par izcelsmes valsti, kas novērtēta saskaņā ar piemērojamajiem starptautiskajiem un ES tiesību aktiem un tiesu

praksi. Novērtējumā atspoguļotas arī vispārējās *EUAA* vadlīnijas par kvalificēšanos starptautiskās aizsardzības saņemšanai, kā arī ņemtas vērā attiecīgās *UNHCR* vadlīnijas.

Patlaban ir pieejami valstu norādījumu dokumenti par sešām izcelsmes valstīm: [Afganistāna](#) (2024. gada maijs), [Irāna](#) (2025. gada janvāris), [Irāka](#) (2024. gada novembris), [Nigērija](#) (2021. gada oktobris), [Somālija](#) (2023. gada augusts) un [Sīrija](#) (2024. gada aprīlis).

Dokuments [Valsts norādījumi: sīkāka informācija](#) ir pievienots *EUAA* norādījumiem konkrētām valstīm un kopīgajai analīzei, sniedzot vispārīgus norādījumus, kas izmantoti šajā analīzē, kā arī metodoloģisko sistēmu, pieeju un rādītājus, kas izmantoti, lai novērtētu dažādus kvalifikācijas elementus starptautiskās aizsardzības saņemšanai.

Lai uzzinātu vairāk par *EUAA* darbu pie valstu norādījumu izstrādes, apmeklējiet: <https://euaa.europa.eu/asylum-knowledge/country-guidance>.

Izcelsmes valsts informācija (IVI)

EUAA izcelsmes valsts informācija (IVI) apkopo attiecīgo faktisko informāciju un sagatavo ziņojumus, kas sniedz precīzu, uzticamu un atjauninātu informāciju par trešām valstīm, lai palīdzētu ES+ patvēruma un migrācijas iestādēm pieņemt uz faktiem balstītus lēmumus patvēruma procedūrās vai lai informētu politikas veidotājus. Aģentūras IVI ziņojumi atbilst *EUAA* IVI ziņošanas metodikai un *EUAA* ziņojumu rakstīšanas un uzziņu rokasgrāmatai, nodrošinot augstas kvalitātes IVI produktus. Aģentūra pārvalda IVI valstu speciālistu tīklus, kas sadarbojas, lai dalītos zināšanās un radītu sinerģiju ar valstu IVI izstrādi. IVI aptver tādus aspektus kā politiskā, juridiskā un drošības situācija, kā arī cilvēktiesību nosacījumi trešās valstīs.

IVI atvieglo un atbalsta lēmumu pieņemšanas procesus, bet neuzspiež lēmumus. Tā atšķiras no valstu norādījumiem un juridiskajiem novērtējumiem. Informācijā par personu paustā informācija ir pierādījums starptautiskās aizsardzības procedūrā, un tā ir būtiska, lai veiktu uz faktiem balstītu novērtējumu par starptautiskās aizsardzības vajadzībām.

Plašāka informācija par [EUAA IVI ziņojuma metodoloģiju](#) un IVI publikācijām ir pieejama [EUAA IVI portālā](#) vai [EUAA tīmekļa vietnē](#).

KONTAKTINFORMĀCIJA

Plašāka informācija par EUAA darbu, atbalstot tiesu un tribunālu locekļus, ir atrodamā EUAA tīmekļa vietnē: <https://euaa.europa.eu/asylum-knowledge/courts-and-tribunals>

Plašāka informācija par EUAA un tās darbībām

 euaa.europa.eu

 info@euaa.europa.eu

Sekot mums

 facebook.com/EUAsylumAgency/

 x.com/euasylumagency?lang=en

 linkedin.com/company/euagencyasylum

 youtube.com/c/EUAChannel/videos

 instagram.com/euasylumagency/

[illegible]

KĀ SAZINĀTIES AR ES

Klātienē

Visā Eiropas Savienībā ir simtiem *Europe Direct* centru. Sev tuvākā centra adresi varat atrast tiešsaistē (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_lv).

Pa tālruni vai rakstveidā

Europe Direct ir dienests, kas atbild uz jūsu jautājumiem par Eiropas Savienību. Ar šo dienestu varat sazināties šādi:

- pa bezmaksas tālruni: 00 800 6 7 8 9 10 11 (daži operatori par šiem zvaniem var iekasēt maksu),
- pa šādu parasto tālruņa numuru: +32 22999696,
- izmantojot saziņas veidlapu: european-union.europa.eu/contact-eu/write-us_lv.

KĀ ATRAST INFORMĀCIJU PAR ES

Tiešsaistē

Informācija par Eiropas Savienību visās oficiālajās ES valodās ir pieejama portālā *Europa* (european-union.europa.eu).

ES publikācijas

ES publikācijas varat apskatīt vai pasūtīt vietnē op.europa.eu/lv/publications. Vairākus bezmaksas publikāciju eksemplārus varat saņemt, sazinoties ar *Europe Direct* vai tuvāko dokumentācijas centru (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_lv).

ES tiesību akti un ar tiem saistītie dokumenti

Ar visu ES juridisko informāciju, arī kopš 1951. gada pieņemtajiem ES tiesību aktiem visās oficiālajās valodās, varat iepazīties vietnē *EUR-Lex* (eur-lex.europa.eu).

ES atvērtie dati

Portālā data.europa.eu ir piekļuve atvērtām datu kopām no ES iestādēm, struktūrām un aģentūrām. Datus var bez maksas lejupielādēt un izmantot tiklab komerciāliem, kā nekomerciāliem mērķiem.

Portālā ir arī bagātīga piekļuve datu kopām, kas nākušas no Eiropas valstīm.

Eiropas Savienības
Publikāciju birojs

